22/12/2020

«Όχι, αδελφοί μου, παρόντες ήσασταν»!

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως

«Μας εγκαταλείψατε σείς οι κληρικοί… Δεν βρέθηκε κατάλυμα για μας και χώρος για να ζήσουμε μαζί σας το μυστήριο της Βασιλείας. Πολύ καιρό παραμείναμε απόντες από την Θεία Λειτουργία»! Απόντες; Όχι αδελφοί μου, παρόντες ήσασταν!”. Διαβάστε το Μήνυμα Χριστουγέννων 2020 του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως κ. Αθηναγόρου:

Οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι (Λουκ. 2, 7)

Ἀδελφοί μου,

Στά περίχωρα τῆς Βηθλεέμ, σέ μιά ἄσημη φάτνη περιτριγυρισμένος ἀπό ἄλογα ζῶα γεννήθηκε πρίν δύο χιλιάδες χρόνια Αὐτός πού ἐπρόκειτο νά βαστάξει τίς ἁμαρτίες ὅλων μας καί νά γίνει ἡ θεραπεία τῆς ἀσθένειας, τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου τῆς ἀνθρώπινης φύσης, ὁ Χριστός, ὁ γιός τοῦ ἀνθρώπου καί ὁ Γιός τοῦ Θεοῦ. Αὐτός πού εἶναι χωρίς πατέρα κατά τήν ἀνθρώπινη φύση Του καί χωρίς

μητέρα κατά τή θεϊκή Του φύση.

Καί γι’ Αὐτόν, τόν Δημιουργό καί Κτίστη ὅλης τῆς Δημιουργίας καί τοῦ ἀνθρώπου, δέν βρέθηκε, κατά τήν γέννησή Του, χῶρος σέ κανένα κατάλυμα μέσα στήν Βηθλεέμ, πού τό ὄνομά της στά ἑβραϊκά σημαίνει οἶκος ἄρτου. Ποῦ ἀλλοῦ θά μποροῦσε νά γεννηθεῖ ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ Χριστός, «ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ» (Ἰωαν. 6, 41) παρά στό σπίτι τῆς ἀφθονίας τοῦ ψωμιοῦ; Καί γι’ Αὐτόν τόν οὐράνιο ἄρτο – Μεσσία δέν βρέθηκε χῶρος σέ κανένα ἀπό τά ζεστά σπίτια τῆς Βηθλεέμ γιά νά Τόν ὑποδεχθεῖ κατά τήν Γέννησή Του, ἐνῶ τόν ἀνέμεναν αἰῶνες.

Καθ’ ὅλη τή διάρκεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς Του ὁ Χριστός ἔζησε ὡς ξένος «πάροικος καί παρεπίδημος ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ» (Πράξ. 7, 6), γιά νά μᾶς χαρίσει πατρίδα οὐράνια. Νά μᾶς κάνει Ἐκκλησία «πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων» (Ἑβρ. 12, 23). Νά μᾶς δωρίσει θέση στή Βασιλεία Του, στήν οὐράνια πατρίδα ὅλων μας. Καί γι’ αὐτό πρόσφερε στούς μαθητές Του στό Μυστικό Δεῖπνο τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του καί δι’ αὐτῶν μέσω τῆς Θείας Λειτουργίας διαχρονικά μέχρι τήν συντέλεια τῶν αἰώνων, τήν κοινωνία τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων Του «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζωήν αἰώνιον» σέ ὅλους τούς χριστιανούς.

Κατά τήν γέννησή Του δέν βρέθηκε χῶρος νά χωρέσει καί νά γεννηθεῖ ὁ «Ἀχώρητος παντί». Καί ὅμως Αὐτός μᾶς προσφέρει τόπο καί χῶρο στή Βασιλεία Του: «καγώ διατίθεμαι ὑμῖν, καθώς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε καί πίνητε ἐπί τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου» (Λουκ. 22, 29-30). Αὐτό γίνεται κάθε φορά πού τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία καί κοινωνοῦμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του. Γινόμαστε μέτοχοι καί κληρονόμοι τῆς Βασιλείας Του.

Αὐτή τή στιγμή, ὅμως, καθώς μέ ἀκοῦτε νά σᾶς μιλάω μέσα ἀπό τή Χριστουγεννιάτικη αὐτή ἐγκύκλιο, στρέφω τό βλέμμα μου σέ ὅλους σας. Καί ἀντικρίζω στά δικά σας βλέμματα τήν ἀπορία, τήν ἀπογοήτευση, τό δισταγμό, τήν ἀγανάκτηση, ἴσως καί ἕνα συγκρατημένο θυμό, καί ἕνα παράπονο ἕτοιμο νά ξεφύγει ἀπό τά χείλη σας. Μᾶς ἐγκαταλείψατε σεῖς οἱ κληρικοί, λένε τά μάτια σας καί τά ἄλαλα χείλη σας! Μέσα στήν πανδημία τοῦ κορωνοϊού ἔκλεισαν γιά μᾶς τούς λαϊκούς οἱ ναοί. Δέν βρέθηκε κατάλυμα γιά μᾶς καί χῶρος γιά νά ζήσουμε μαζί σας τό μυστήριο τῆς Βασιλείας.

Πολύ καιρό παραμείναμε ἀπόντες ἀπό τήν Θεία Λειτουργία!

Πῶς μπορέσατε νά λειτουργεῖτε μόνοι σας χωρίς ἐμᾶς; Σέ ἄδεια καθίσματα ἀπευθύνατε τό λόγο καί τίς εὐλογίες σας! Γύρω ἀπό τήν Τράπεζα τοῦ Κυρίου δέν ὑπήρχαμε εμείς, οἱ μαθητές σας, νά ἀκούσουμε λόγο παρηγορητικό, νά μυρίσουμε θυμίαμα, νά γευθοῦμε Χριστό ζῶντα. Δέν βρέθηκε γιά μᾶς τόπος στό κατάλυμα

τῆς λειτουργίας τῆς Εὐχαριστίας τοῦ Θεοῦ καί Πατέρα μας. Μᾶς ἀφήσατε μόνους, ἔξω στήν αὐλή τοῦ χώρου τῆς ποίμνης. Εἴμαστε ἀπόντες γιά μεγάλο διάστημα! Ἀπόντες!

Κοιτῶ πάλι τά γεμᾶτα παράπονο μάτια σας ἐξ αἰτίας τῆς ἀπουσίας σας κατά τή διάρκεια τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων αὐτοῦ τοῦ τελευταίου χρονικοῦ διαστήματος λόγω τῶν περιοριστικῶν μέτρων καί τολμῶ νά σᾶς πῶ: Ἀπόντες; Ὄχι ἀδελφοί μου, παρόντες ἤσασταν.

Εἶναι ἀνάγκη νά κατανοήσουμε ὅτι σέ ἔκτακτες περιπτώσεις, ὅπως μιά πανδημία, ὅπου ὁρίζονται προστατευτικά μέτρα τῶν κρατικῶν φορέων προσωρινά καί ὄχι μόνιμα, ἀρκεῖ καί μόνο τό γεγονός ὅτι τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία ἀπό λίγα τουλάχιστον ἄτομα κατά τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ: «Οὗ εἰσι δύο ἤ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἐμόν ὄνομα ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ. 18,20). Ἡ τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας καί κάτω ἀπ’ αὐτές τίς συνθῆκες, εἶναι γεγονός οἰκουμενικό καί παγκόσμιο, γιατί μέ τήν τέλεσή της βιώνεται ἡ παρουσία τοῦ Θεανθρώπου μέσα στό σῶμα τῆς ἀνθρωπότητας πού τήν «ἐμβολιάζει» μέ αὐτήν. Ὁ ἀρχιερεύς μέ τό χάρισμα πού ἔχει καί τό ὁποῖο μεταδίδει διά τῆς χειροτονίας του στούς ἱερεῖς καθίσταται – ὅπως καί οἱ ἱερεῖς του – μεσίτης κατά τήν Θεία Λειτουργία μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων. Μέ αὐτό τό χάρισμα «προσφέρει δῶρα καί θυσίες πρός συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ. Καί μπορεῖ αὐτός νά συμπαθεῖ καί νά φέρεται μέ μετριοπάθεια πρός αὐτούς, πού παρασύρονται στήν ἁμαρτία ἀπό ἄγνοια καί πλάνη, διότι καί αὐτός σάν ἄνθρωπος περιβάλλεται καί διαποτίζεται καί φέρει τήν ἀνθρώπινη ἀσθένεια. Ἀκριβῶς δέ ἐξ αιτίας αὐτῆς τῆς ἀσθένειας καί ἐνοχῆς του ὡς ἀνθρώπου ἔχει καθῆκον νά προσφέρει θυσίες καί γιά τόν ἑαυτό του, γιά τήν συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν του, ὅπως προσφέρει ὑπέρ τοῦ λαοῦ» (Ἑβρ. 5, 1-3). Στή Θεία Λειτουργία διατυπώνεται καθαρά αὐτό μέσα στίς εὐχές της. Ὁ προσφέρων τήν θυσία ἱερεύς, λέγει: «ἱκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρα τε καί θυσίας πνευματικάς ὑπέρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καί τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων».

Δέν σημειώθηκε καμιά ἀπουσία στή διάρκεια τοῦ φετινοῦ σαρανταλείτουργου. Οἱ ἱερεῖς στίς ἐνορίες συνέχιζαν νά ἐπιτελοῦν αὐτό πού μᾶς παρέδωσε ὁ Χριστός στό Μυστικό Δεῖπνο, ἀκόμη κι αὐτή τήν περίοδο. Λειτουργοῦσαν καθημερινά, ἔνιωθαν τήν παρουσία σας πάνω στό ἅγιο Δισκάριο, ὅπου μαζί μέ τόν Ἀμνό-Χριστό, τήν Παναγία μας καί τά τάγματα τῶν ἁγίων ἀναπαύονταν οἱ μερίδες πού ἔβαζαν μνημονεύοντας τά ὀνόματά σας. Ποτέ δέν σᾶς ἀφήσαμε μόνους καί ἄς μήν εἴσαστε παρόντες σωματικά.

Ὅταν κατέλυαν μετά τό τέλος τῆς λειτουργίας ὅ,τι ὑπῆρχε στό ἅγιο Ποτήριο, μαζί μέ τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ κατέλυαν καί τίς μερίδες τῶν ὀνομάτων σας. Καί ἦταν σάν νά σᾶς κοινωνοῦσαν ὅλους, ὅσους εἶχαν μνημονεύσει! Ποτέ δέν ἤμασταν μόνοι

οἱ κληρικοί παρόντες στίς λειτουργίες. Ἤμασταν ὅλοι μαζί παρόντες καί ἀπόντες, κληρικοί καί λαϊκοί.

Κάθε δισκάριο σέ κάθε λειτουργία κρατεῖ πάνω του ὅλη τήν Ἐκκλησία: τόν ζωοδότη Χριστό, τήν μητέρα μας Παναγία, τούς ἀδελφούς μας ἁγίους καί ἀγγέλους, τούς προσφιλεῖς μας κεκοιμημένους καί ἐμᾶς πού μνημονευθήκαμε. Ποτέ δέν ἤσασταν ἀπόντες. Πορευόσαστε μαζί μας τήν «ὁδόν τοῦ Κυρίου» (Μαρκ. 1, 3). Πάντοτε καί γιά πάντα. Θά μᾶς πεῖ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος: «ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν» (Ρωμ. 14, 8). Πάντα θά ὑπάρχει ἡ δικιά μας μερίδα μέ τό ὄνομά μας στό δισκάριο κάτω ἀπό τόν Ἀμνό-Χριστό!!!

Ἡ θεία Κοινωνία εἶναι μιά βιωματική ἐμπειρία. Δέν ἔχει νά κάνει μέ τό πόσο συχνά μεταλαβαίνουμε. Ἐκεῖνο πού θέλει νά μᾶς μάθει εἶναι μιά ἀλήθεια καί μιά πραγματικότητα, πού ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας, ἔφερε καί ἐγκαθίδρυσε γιά πάντα στόν γεμᾶτο ἀρρώστιες, πόνο, ὀδύνη, φθορά καί θάνατο πεπτωκότα ἀπό τόν Παράδεισο κόσμο μας: χαρίζει σέ μᾶς τούς κτιστούς ἀνθρώπους, τά δημιουργήματα, τή δυνατότητα νά ὑπάρχουμε μέ τόν τρόπο τοῦ Ἀκτίστου Θεοῦ, τοῦ Δημιουργοῦ, ἐν ἀγάπῃ καί ἐλευθερίᾳ. Καί νά θυμόμαστε πάντα πώς ἡ θεραπεία τῆς ἀνθρώπινης φύσης μας θά ἐπιτευχθεῖ στά ἔσχατα, ὅταν περάσουμε τό κατώφλι τοῦ θανάτου: «δεῖ γάρ τό φθαρτόν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καί τό θνητόν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν .... τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον; Ποῦ σου, ἅδη, τό νῖκος;» (Α΄Κοριν. 15, 53-55)

Ἀδελφοί μου,

Σήμερα εἶναι ἡμέρα χαράς καί γιορτῆς. Σήμερα, πού ὁ Θεός μᾶς κρατᾶ ὑγιεῖς μέσα στήν πανδημία, γιά νά γιορτάζουμε ἄλλη μιά φορά τή Γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας στόν κόσμο καί τά ἐπινίκια τῆς δυνατότητας λύτρωσής μας ἀπό τήν ἁμαρτία καί τόν θάνατο, ἄς ἀφήσουμε τό ὅποιο παράπονο καί ἄς ἀπολαύσουμε ὅλοι, κληρικοί καί λαϊκοί, παρόντες πιά στή Χριστουγεννιάτικη λειτουργία, τό θαῦμα τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο μας. Καί ἄς ἀκούσουμε μαζί μέ τούς ἀγγέλους καί τούς ποιμένες τόν θρίαμβο τῆς λύτρωσής μας, ἔτσι ὅπως τόν καταγράφει τό προεόρτιο ἀπολυτίκιο τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν πού προηγήθηκαν τῆς σημερινῆς ἡμέρας:

«Χριστός γεννᾶται, τήν πρίν πεσοῦσαν, ἀναστήσων εἰκόνα».
Εὔχομαι σε ὅλους σας χρόνια πολλά, καλά, ὑγιεινά, οἰκογενειακά.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
†Ο ΙΛΙΟΥ, ΑΧΑΡΝΩΝ & ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ